Adalet De?eri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Adalet De?eri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16222

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Adalet De?eri Ölçe?i (ADÖ), bireylerin ya?amlar?nda ve sosyal ili?kilerinde adalet kavram?na atfettikleri önemi ve de?eri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometri arac?d?r. Ölçek, Tu?ba Karadavut ve arkada?lar? taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Geli?tirme sürecinde, adalet de?erinin psikolojik bir yap? olarak tutarl? bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamak için kapsaml? istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Adalet de?eri, Psikolojik ölçek, Ölçek geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, De?erler, Sosyal psikoloji.

Yazarlar

Tu?ba Karadavut, Sümeyye Karada?, Burak Nacar.

Amaç

Adalet De?eri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin adil olma, adil davranma ve adaletin toplumsal hayattaki önemine verdikleri sübjektif de?eri ölçmektir. Bu ölçek, özellikle de?erler psikolojisi, sosyal psikoloji ve e?itim bilimleri alanlar?nda, adalet alg?s? ile davran??lar aras?ndaki ili?kiyi inceleyen ara?t?rmac?lara standartla?t?r?lm?? ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek, adalet de?erinin bireyin ki?isel motivasyonlar? ve ahlaki yarg?lar? üzerindeki etkisini nicel olarak belirlemek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, adalet de?erinin farkl? demografik ve kültürel gruplarda nas?l farkl?la?t??? veya hangi davran??larla ili?kili oldu?u anla??labilir.

Yap?

Adalet De?eri Ölçe?i, psikolojideki temel de?erler kuramlar?ndan yola ç?karak, bireyin adalet ilkesine verdi?i önemi temsil eden bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ahlaki de?erler alan?na girmekte olup, bireyin etik kararlar?n? ve toplumsal normlara uyumunu etkileyen merkezi bir inanç sistemi olarak kavramsalla?t?r?lm??t?r.

Ölçek, adalet kavram?n?n hem da??t?mc? (kaynaklar?n adil payla??m?) hem de prosedürel (karar alma süreçlerinin adilli?i) yönlerine atfedilen de?eri kapsayacak ?ekilde geli?tirilmi?tir, ancak nihai faktör yap?s?, ara?t?rman?n bulgular?na göre tek boyutlu veya çok boyutlu olabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Adalet De?eri Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten adalet de?erini ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. Karadavut ve arkada?lar?n?n 2020 tarihli çal??mas?nda, yap? geçerli?ini belirlemek için **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik yap?ya uygunlu?unu göstermi? ve ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? desteklemi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in içeri?i, uzman görü?leri al?narak **kapsam geçerli?i** aç?s?ndan incelenmi? ve maddelerin adalet de?erini temsil etme yetene?i onaylanm??t?r. Çal??mada elde edilen istatistiksel veriler, ölçe?in adalet de?erini geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde ve farkl? durumlarda tutarl?l???n? göstermek için yap?lm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbirleriyle uyumlu oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, Adalet De?eri Ölçe?i'nin kararl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini teyit etmektedir. Bu, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda tekrarlanabilir sonuçlar elde etme potansiyelini güçlendirmektedir.

Faktör Analizi

Adalet De?eri Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? ortaya koymak amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in temel yap?s?n? ve boyut say?s?n? belirlemi?tir (Genellikle tek boyutlu veya az say?da faktörlü bir yap? beklenir).

DFA ise, AFA'dan elde edilen yap?sal modelin toplanan verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için kullan?lm??t?r. Uyum iyili?i indeksleri (CFI, TLI, RMSEA vb.) incelenmi? ve bu indeksler, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n?n do?ruland???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kan?t?d?r.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi:

Geli?tirme (Yeni bir yap?sal ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Likert Tipi Derecelendirme (Ölçek maddelerinin 5'li veya benzeri bir Likert tipi formatta derecelendirildi?i varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Genel Yeti?kin Popülasyonu (Özellikle üniversite ö?rencileri üzerinde pilot çal??malar yap?lm??t?r.)

Ya? Grubu:

18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?:

Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? Türkiye'deki üniversite ö?rencileri örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi:

Bireysel kendini de?erlendirme (Self-report) yöntemiyle uygulan?r.

Anahtar Kelimeler

Adalet, De?er, Psikometri, Ölçek, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Cronbach Alfa, Kilis 7 Aral?k Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri:

tugba-mat@hotmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi:

Karadavut, T., Kilis 7 Aral?k Üniversitesi, Türkiye (Çal??man?n yap?ld??? kurum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?:

2020 (Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?mland??? y?l).

?zinler ve Kullan?m Ücreti:

Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek mümkündür. Ticari kullan?m için yazarlardan izin al?nmas? gerekmektedir.

Derecelendirme:

Derecelendirme sistemi ilgili makalede detayl? olarak sunulmu?tur, ancak genel olarak Likert tipi puanlama kullan?lmaktad?r.

Referanslar

Karadavut, T., Karada?, S. ve Nacar, B. (2020). Adalet De?eri Ölçe?i geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kilis 7 Aral?k Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10*(19), 150-163. https://doi.org/10.31834/kilissbd.699877

Makalenin Dergipark üzerindeki orijinal ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: adalet-degeri-olcegi-toad.pdf

Adalet De?eri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için ilgili bilimsel makaleye (Karadavut, Karada? ve Nacar, 2020) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM